

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Abbati Et Conventvi de Pigavia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

præfati Episcopi manifestius continetur. Ex concessione R. Anglonen. Episcopi, cum communi Capituli sui consensu, in monast. Carbonen. cellis, obedientiis, & possessionibus ejus totum jus episcopale, & quodcunque aliud in eo Anglonen. habebat Ecclesia, sicut in ipsius Episcopi scripto denotatur expressum. Ex concessione Bisinianen. Episcopi, cum Capituli sui assensu, Ecclesiam sanctæ Mariæ de Macla, cum episcopali jure, & omnibus obedientiis & pertinentiis suis, sicut in eisdem Episcopi privilegio demonstratur. Ecclesiam quoque sancti Martini constructam in tenementis Ecclesiæ à Petro Indulso, quam ipse P. obtulit eidem Ecclesiæ, cum tenementis, possessionibus, & pertinentiis suis. Pallium ad hæc, plenitudinem scilicet pontificalis officij, fraternitati tuæ de sedis apostolicæ auctoritate ac liberalitate largimur, quo intra Ecclesiam tuam ad Missarum solemniam celebranda subscriptis diebus uti debebis, Nativitate scilicet Domini nostri Jesu Christi, S. Stephani, Octava Dominicæ Nativitatis, Epiphania, Hypapanti, Dominica in ramis palmarum, Cæna Domini, Sabbato sancto, Pascha, & duobus diebus sequentibus, Ascensione, Pentecoste, tribus festivitibus beatæ Dei genitricis & virginis Mariæ, natalitio beati Iohannis Baptistæ, commemoratione omnium sanctorum, solennitatibus omnium Apostolorum, & præcipuis festis Ecclesiæ tuæ, dedicationibus Ecclesiarum, consecrationibus Episcoporum, ordinationibus Clericorum, & anniversario tuæ consecrationis die. Provideas igitur quomodo hujus indumenti honor modesta sit actuum vivacitate servandus; ut ei morum tuorum ornamenta conveniant, & esse valeas plus bonis actibus quam hujusmodi ornamento, Deo auctore, conspicuus, & quem pastoralis curæ constringit officium, dilectionem proberis fratribus exhibere; ut in humilitatis virtute fundatus, nec eleveris prosperis, nec fatigeris adversis. Ipsi etiam adversarij, propter mandatum dominicum, tuo circa te copulentur affectu; & quantum in te fuerit, pacem habeto cum omnibus, & ad pacem studeto reducere discordantes. Fulgeat in pectore tuo rationale judicij, cum superhumerali actione conjunctum; & ita in conspectu Dei pro-

cedas & hominum, quatenus commissio tibi gregi dominico virtutis præstes exemplum, & taliter opere præcedas & verbo, ut videntes opera tua bona, glorificent patrem nostrum, qui in cælis est, & gaudeant se talem rectorem habere, per quem & erudiantur ad fidem, & ad recta opera provocentur. Obeunte vero te, vel tuorum quolibet successorum, nullus ibi qualibet subreptionis astutia seu violentia præponatur, nisi quem monachi ejusdem loci, vel major pars consilij sanioris, de ipso collegio, siquidem idoneus fuerit in eo repertus, secundum Deum & canonicas sanctiones crediderint eligendum. Quod si forte idoneus ibi reperiri nequiverit, & aliunde fuerit assumendus; per fratres ipsius loci monachus eligatur, qui nimirum & regularibus cibus & indumentis utatur. Quæ omnia, sicut ab eodem prædecessore nostro providè facta sunt, rata omni tempore volentes & inconcussa servari, nostri quoque privilegij munimine roboramus. Præterea ad exemplar felicitis recordationis Clementis Papæ prædecessoris nostri, ut Ecclesia Syracusana, quæ usque ad tempus ipsius nulli nisi Romano tantum Pontifici dignoscitur subjecta fuisse, tibi deinceps & successoribus tuis catholicis metropolitico debeat jure subesse, auctoritate apostolica confirmamus. Decernimus ergo &c. Salva sedis apostolicæ auctoritate. Ad indicium sanè devotionis suæ, ac demonstrandum quòd eadem Ecclesia Romano tantum Pontifici subjaceret, supranominatus Rex, cum eam sub nomine monasterij fundare cœpisset, centum * tarenos Romano Pontifici annis singulis statuit persolvendos. Si qua igitur in futurum &c. Datum Romæ apud sanctum Petrum per manum Rainaldi Domini Papæ Notarij, Cancellarij vicem agentis, V. Kalend. Maij, Indictione prima, incarnationis Dominicæ anno M C XCVIII. Pontificatus vero Domini Innocentij Papæ tertij anno primo.

ABBATI ET CONVENTUI
de Pigavia.

CVM tempore bonæ memoriæ Cel. Papæ prædecessoris nostri tu, fili Abbas, ad Romanam curiam accessisset, privilegium & alia scripta meruisti à sede apostolica obtinere; & (sicut à te acce-

* foret florenos.

Epist. 37.
De causa, ipso-
rum, quam ha-
bebant contra
Episcopum
Metziburgensē.

pimus) cū reverſus fuiſſes ad propria, privilegium dictum & alia ſcripta in præſentia fratrum tuorum & quorundam Canoniorum Merſburgenſium, qui in defenſionem quorundam monachorum illuc venerant, feciſti fideliter recitari. Quod intelligens venerabilis frater noſter Merſburgen. Episcopus, nunciavit & ſcripſit Imperatori te contra honorem Imperij ad Romanam Eccleſiam acceſſiſſe, & privilegium in ejus præjudicium impetraſſe. Vnde motus Imperator curiam tibi indixit, & privilegium ſibi præſentari præcepit, quod receptum noluit tibi poſtmodum reſignare. Et dum in hiſ & aliis te per Episcopum gravari ſentires, appellatione interpoſita ſedem apoſtolicam viſitaſti: à qua per nuncios commiſſionis literis impetratiſ, partes judices citavere, in cauſa ipſa juxta formam mandati apoſtolicæ proceſſuri. Verū dum hæc agerentur, venerabilis frater noſter Magdebur. Archiepiſcopus ad petitionem Episcopi memorati de mandato imperiali te ab officio beneficiōque ſuſpenſum, à monaſterij adminiſtratione removit, & curam ejus duobus Militibus aſſignavit. Vnde timens abbatiæ periculum provenire, cū & tibi periculum immineret ſuper controverſis quæ inter te & Episcopum & quosdam monachos vertebantur, arbitrium Archiepiſcopi te promiſiſti, fide in manibus ejus hinc inde præſtita, ſervaturum. Sicque factum eſt ut ipſe Archiepiſcopus, adjunctis ſibi tam Clericis quàm laicis, inter quos erat & Dapifer Imperialis, ſub certa forma arbitrium promulgaverit. Poſt hæc iterum Romam veniens, quæ facta fuerat eidem prædeceſſori noſtro diligenter exponere procuraviſti: cui & adverſario tuo Cuſtodi Merſbur. procuratori dicti Episcopi nos ipſi, cū eſſemus in minori officio conſtituti, & dilecti filij I. tt. ſancti Stephani in Cælio monte & I. tt. ſanctæ Priscæ Preſbyteri Cardinales deputati fuimus auditores: & tandem auditis quæ partes duxerant proponenda, ſub certa forma de conſenſu partium cauſa commiſſa fuit judicibus delegatis, videlicet ut de omnibus diligenter inquirerent, excepto quòd indagationem libertatis ejusdem monaſterij, cum duobus capellis, apoſtolicæ ſedis examini per omnia reſervarent. Cūque ita judices delegati partes ad ſuam præſentiam auctoritate

apoſtolica evocaſſent, memoratus Episcopus delegatos ipſos ſuſpectos ſibi propoſuit, & cauſas ſuſpicionis multiplices aſſignavit. Conſequenter etiam eorum volens judicium declinare, ſedem apoſtolicam appellavit. Sed reverſus poſtmodum coram eiſdem, ſacramentum calumniæ præſtitit, teſtes produxit, petitis dilationibus, & obtentis. Ipſi ergo judices procedentes in cauſa, auditis utriuſque partis rationibus, & plenius intellectis, geſta omnia ſigillorum ſuorum munimine roborata ad ſedem apoſtolicam deſtinarunt, terminum partibus impoſuentes quo recepturæ ſententiam apoſtolicæ ſe conſpectui perſonaliter præſentarent. ad quem tu perſonaliter accedens, Episcopus pro ſe miſit dilectos filios H. Merſburgen. Canonicum & B. S. Nicolai Merſburgenſis Scholaſticum reſponſales: qui geſta quæ delegati tranſmiſerant, nec publicari debere dicebant, nec fidem eis penitus adhibendam; cū & à ſuſpectis judicibus, & poſt appellationem legitimè interpoſitam, recepta fuerint, & deſcripta: parte tua contrarium poſtulante, præſertim quia (ut firmiter aſſerebat) nuncijs memorati perſonam ſtandi judicio non habebant, cū excommunicati eſſent, & Episcopo fuiſſet ſub pœna ſuſpenſionis injunctum ut ad cauſam agendam in propria perſona veniret. quòd cū non fecerit, pœnam ſuſpenſionis incurrit. quem prædicti nuncijs propter agritudinem & ſenectutem perſonaliter ad Romanam Eccleſiam non poſſe accedere proponebant, alia quæ ipſis objecta fuerant denegantes. Qui pro ipſo Episcopo factum taliter proponebant, quòd cū ab eo, tanquam à Præſtato tuo, abbatiæ & ſacerdotium percepiffes, ſicut fueras in jure conſeſſus, propter pravam converſationem tuam ſuper multis enormitatibus cœpiſti à monachis conveniri, inter quos Episcopus pacem & concordiam ſapienter reformavit, monens te ut ad frugem melioris vitæ tranſires. Cū autem fratres per ea quæ jugiter faciebas, de tua emendatione nullatenus jam ſperarent, contra te propoſuerunt in ſynodo de dilapidatione, quòd res monaſterij pauperum uſibus deputatas voluptuoſè conſumeres, & pro defectu neceſſariorum religio ibi penitus deperiret, te etiam de ſacrilegio, ſimonia, aliſque multis criminibus impetebant

interdum coram Episcopo, quandoque in praesentia Cardinalis, quem Episcopus tamdiu sustinuit quod monachis denegare justitiam dicebatur. Citatus exinde ab Episcopo, nuncium misisti super omni gravamine quod tibi possit inferri per sententiam Episcopi provocantem. Cum autem neque per te neque per nuncium ad Archiepiscopum accessisses, ipse Archiepiscopum appellationi tam generaliter factae in praedictum Ecclesiae iudicavit nullatenus deferendum. Episcopus itaque habito prudentum consilio, citatus denuo te ab officio beneficii que suspendit. Interim superveniens dilectus filius noster I. tt. sancti Stephani in Caelio monte Presbyter Cardinalis, tunc apostolicae sedis Legatus, ad dictam abbatiam accessit ut componeret inter te & monachos memoratos. Sed te in villis proximis latitante, & Magistro Vlrico allegante, dictus Cardinalis latam in te suspensionis sententiam confirmavit. Sic ergo latenter Romam veniens, commissionis literas veritate tacita, & sub specie renovationis privilegii, quod nunquam hactenus habueras, impetraisti. Cumque iudices delegati Episcopo suspecti essent & monachis, a quibus nec unius diei poterant inducias obtinere, appellatione interposita ab Episcopi nunciis, statim cum privilegium subreptitum legeretur, partes nuncios suos ad sedem apostolicam transmiserunt: de quorum assensu causa tandem fuit aliis conjudicibus sub certa forma commissa, sicut in commissionis literis continetur. Sed cum non omnes possent examinationi causae propter nimiam distantiam interesse, dilectus filius Abbas de Goizoche, una cum venerabilibus fratribus nostris dicto Archiepiscopo, Balbergen. & Misnen. Episcopis, & quamplurimis Ecclesiarum Praelatis, inter Episcopum, te, & monachos pacem & concordiam reformavit. Iterum autem ad Romanam Ecclesiam latenter accedens, & proponens multa contra monachos & Episcopum, ad duos iudicum illorum, quos superius Episcopo diximus esse suspectos, & a quibus nuper ipse Episcopus per nuncios appellaverat, commissorias literas impetraisti. Qui cum justas exceptiones Episcopi non admitterent, quas in continentem probare volebat, sedem apost. appellavit. Sed ipse in causa nihilominus

procedentibus, invitatus accessit ad eos, timens ne sua justitia deperiret. Cum autem post alia quae iudices ipsi proprio motu fecerant, terminum publicandis attestationibus praefixissent, venientibus partibus unus tantum comparuit de iudicibus cum alterius nuncio, qui nec habebat ad alios literas, nec cavere volebat quod dominus suos vices suas praesenti iudici commisisset. Sicque factum est quod solus Nunburgen. Praepositus, licet tribus sigillis appositis gesta descriperat, quae fuerant ad sedem apost. destinata, unde dicebant fidem eis nullatenus adhibendam; & quia ipsum instrumentum relationis ipsorum iudicum fuit in superficie vitiosum, & datum ab eo quae plurimis dicunt excommunicationis vinculis innodatum. Verum praemissa ferè omnia pro Episcopi parte proposita, tu veritate destitui firmiter asserebas. Quia verò memoratus Episcopus, eò quod iuramentum praestitit de calumnia, & a delegatis inducias postulavit, & testes coram eis produxit, appellationi renuntiasse videtur, & eorum examini consensisse; nos habito fratrum consilio, in praemissa incidenti quaestione interlocuti fuimus, quod deberent quae coram praedictis iudicibus gesta fuerunt, publicari, ut secundum tenorem ipsorum, nostra tandem sententia formaretur. Tibi igitur & procuratoribus Episcopi supra dicti venerabilem fratrem nostrum O. Ostien. Episcopum & dilectum filium P. tituli sanctae Caecliae Presb. Card. dedimus auditores: qui cum ea quae fuerant hinc inde proposita & ostensa, nobis & fratribus nostris fideliter retulissent, quia tam per confessiones quam per attestations legitime constitit quod fide hinc inde data compromissum est in arbitrium Archiepiscopi memorati & quorundam etiam aliorum, nos de consilio fratrum nostrorum ipsum arbitrium decernimus observandum, illis duntaxat exceptis capitulis quae contra libertatem ipsius monasterij & duarum capellarum ejusdem in arbitrio sunt expressa: cum etsi sponte volueris, de jure tamen nequiveris sine licentia Romani Pontificis renuntiare privilegiis vel indulgentiis libertatis quae monasterium illud indicant ad jus & proprietatem Rom. Ecclesiae pertinere; praesertim cum in ultimae commissionis literis continetur expressum quod sepe dictus pre-

decessor noster super renuntiatione à te super privilegio & aliis scriptis facta nullum tibi vel successoribus tuis aut etiam monasterio & duabus capellis de Pigavia præjudicium voluit generari. Quia verò in eisdem literis commissoriis expressit quòd indagacionem libertatis ejusdem monasterij, cum duabus capellis in eadem villa positis, apostolicæ sedis examini per omnia reservavit, quicquid contra formam hujus mandati à delegatis prædictis actum est revocamus, & viribus omnino carere censemus, reservantes eidem Episcopo liberam facultatem ut contra libertatem ipsius monasterij ordine judiciario valeat experiri, interim autem donec ipsa quæstio canonicè terminetur, tu & monasterium tuum non compellamini obedientiam eidem Episcopo exhibere, sed in eo statu maneatis in quo post impetratum privilegium, & ante datam arbitrium, dignoscimini extitisse. Quoniam ergo personales injuriæ, quæ præcesserant, per arbitrium sunt sopitæ, cum vos vicissim in pacis osculum receperitis, quæstiones tam super ablatorum restitutione quàm super subjectione monasterij duximus committendas. Nulli ergo &c. Datum Romæ apud S. Petrum, III. Idus Julij &c.

DE NOVO BURGO ET DE VALLE
S. Georgij Abbatibus, & Præposito
S. Severi de Effordia.

Epist. 318.
Ejusdem ferè
Argumenti cum
superiore.

Cum inter vener. fratrem nostrum Meriburgensem Episcopum & dilectum filium Abbatem de Pigavia super diversis articulis controversia vertetur, & eadem sæpe fuisset à bonæ memoriæ Celest. Papa prædecessore nostro commissa, tandem ad præsentiam nostram Abbas prædictus & dilecti filij Hen. & B. procuratores ipsius Meriburgensis. Episcopi accedentes, cum super ea in auditorio diutius nostro litigassent, sententiam à nobis accipere meruerunt, ejus tenor ex literis nostris sententiam continentibus vobis plenius innotescet. Verùm cum pro defectu probationum quæstio quæ vertitur inter eos super statu monasterij de Pigavia non potuerit terminari, nos inquisitionem ipsius vestræ duximus experientia committendam, diffinitiva nobis sententia reservata. Ceterùm quia idem Abbas multis & magnis se queritur à dicto Episcopo

vel mandato ejus per alios spoliatum, per apostolica vobis scripta mandamus atque præcipimus quatenus thesauri Ecclesiæ, privilegiorum, indulgentiarum, & aliorum, quibus eum inveneritis minus rationabiliter ab Episcopo destitutum, facta sibi restitutione plenaria, super libertate seu subjectione præmissi monasterij & aliis quæ adversus se duxerint proponenda inquiratis, solum Deum habentes præ oculis, sine personarum acceptione, plenissimè veritatem, & usque ad diffinitivam sententiam subl. appellationis diffugio procedentes, gesta omnia nobis mittatis sigillorum vestrorum munimine roborata, ut per ea certiores effecti, securius in ipso negotio procedere valeamus; certum terminum partibus assignantes, ad quem nostro se conspectui repræsentent, diffinitivam sententiam recepturæ. Nullis literis &c. harum mentione non habita, præter assensum partium &c. Quòd si omnes &c. tu dilecte fili Abbas de Novo Burgo cum eorum altero &c. Testes cogantur. Datum Reate, XII. Kal. Augusti.

ARCHIEPISCOPO, DECANO,
& Præcentori Lugdunen.

Cum pro causa quæ inter dilectos filios Falconem & Gualterum Cabilonensis Ecclesiæ Archidiaconos vertebatur, procuratores utriusque partis ad nostram præsentiam accessissent, nos eis dilectum filium nostrum G. sancti Adriani Diaconum Cardinalem concessimus auditorem: coram quo ipsius F. Archidiaconi procurator proposuit quòd cum olim pro variis gravaminibus, quæ adversarij ejus Cabilonen. Ecclesiæ inferbant, ad sedem apostolicam accessisset, ad dilectos filios Abbatem sancti Martini, Cantorem Eduensem, Archidiaconum Flaviniacensem. literas impetravit ut dictum G. Archidiaconum canonica distinctione compellerent ut ab Cabilonen. Ecclesiæ & hominum cujusdam Obedientia ejus, quæ Potestas Boiaci dicitur, molestatione cessaret, & de injuriis illatis ipsum eidem Ecclesiæ satisfactionem cogerent debitam exhibere. Cumque judices secundum mandatum apostolicum vellent in causa procedere, pars adversa, ut judicium declinaret, sedem apostolicam appellavit. Adjecit etiam quòd à bonæ memoriæ Celestino Papa prædecessore nostro confirmationis literas

Epist. 319.
Committunt
causa archidiaconatus Cabilonen.